

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

ફોજદારી અપીલ નં. ૪૧૦// ૨૦૦૨

=====

- ૧ શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?
- ૨ પત્રકારને સોંપવામાં આવે કે નહીં?
- ૩ શું તેમના સ્વામી ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?
- ૪ શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?

=====

કુવરસિંહ વેલુ ઝાલા. અપીલકર્તા (ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય. પ્રતિવાદી

=====

ઉપસ્થીતી :

એમ. એસ. ધારીત્રી પંચોલી, શ્રી વિજય એચ પટેલ માટે વકીલ,

એડવોકેટ-અપીલકર્તા (ઓ) નંબર ૧ માટે

કુ. એચ. બી. પુત્રાની, એ. પી. પી.-વિરોધી (ઓ)/પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ માટે

=====

ખંડપીઠ : સન્માનનીય ન્યામૂર્તીશ્રી આર.પી. ઢોલરીયા

તારીખ:૧૦/૧૧/૨૦૧૬ મૌખિક ચુકાદો

૧. અપીલકર્તાએ દંડ પ્રક્રિયા સંહિતા, ૧૯૭૩ની કલમ ૩૭૪ હેઠળ, ૧૯૮૬ના વિશેષ કેસ (એ.સી.બી.) નં. ૧૧૫ માં પાલનપુર ખાતેના વિદ્વાન વિશેષ ન્યાયાધીશ અને વધારાના સત્ર

ન્યાયાધીશ, બનાસકાંઠા દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદા અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશ વિરુદ્ધ વર્તમાન અપીલને પ્રાધાન્ય આપ્યું છે, જેમાં અપીલકર્તાને ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૮૮ની કલમ ૧૩ (૨) હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો છે અને રૂ. ૧૦૦૦ ના દંડ સાથે બે વર્ષની સખત કેદની સજા ફટકારવામાં આવી છે—અને દંડની ચૂકવણી કરવામાં નિષ્ફળ રહે તો વધુ ચાર મહિના માટે સાદી કેદની સજા ભોગવવી પડશે.

૨. હાલની અપીલને વેગ આપતી ટૂંકી હકીકતો એ છે કે અપીલકર્તા—આરોપી બનાસકાંઠા જિલ્લા સરહદ તપાસ ચોકી પર પોલીસ અધિકારી તરીકે ફરજ બજાવતો હતો. એવો આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે ૨૨/૦૧/૧૯૯૬ પર, અપીલકર્તા—આરોપીએ આ ચેક પોસ્ટ પરથી પસાર થતા ટ્રકના ચાલક કુલવિંદરસિંહ જાટ પાસેથી ગેરકાયદેસર વળતર તરીકે રૂ. ૫/- ની માંગણી કરી હતી અને આ રકમ સ્વીકારતી વખતે, અપીલકર્તાને રૂ. ૫/- ની દૂષિત ચલણી નોટ સાથે રંગે હાથે પકડવામાં આવ્યો હતો અને આમ અપીલકર્તાએ ગુનો કર્યો હતો. આથી, અપીલકર્તા—આરોપી સામે ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી.

૩. ફરિયાદના અનુસરણમાં તપાસ અધિકારીએ તપાસ હાથ ધરી હતી અને અપીલકર્તા આરોપી સામે આરોપપત્ર દાખલ કર્યું હતું. આરોપી સામે આરોપ નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો. આરોપીએ આરોપમાં દોષિત ન હોવાનો દાવો કર્યો હતો અને દાવો કર્યો હતો કે તેના પર કેસ ચાલી રહ્યો છે.

૩.૧ અપરાધને ઘરે લાવવા માટે, ફરિયાદી પક્ષે સાત સાક્ષીઓની તપાસ કરી છે અને ઘણા દસ્તાવેજી પુરાવા પણ રજૂ કર્યા છે.

૩.૨ સુનાવણીના અંતે, સી. આર. પી. સી. ની કલમ ૩૧૩ હેઠળ આરોપીનું નિવેદન નોંધ્યા પછી અને ફરિયાદી પક્ષ અને બચાવ પક્ષ વતી દલીલો સાંભળ્યા પછી, વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે ઉપર જણાવ્યા મુજબ ચુકાદો અને આદેશ આપ્યો હતો.

૪. તેનાથી વ્યથિત હોવાને કારણે, અપીલકર્તાએ આ અદાલત સમક્ષ ઉપરોક્ત ફોજદારી અપીલને પ્રાધાન્ય આપ્યું છે.

૫. વર્તમાન અપીલને પ્રાધાન્ય આપીને, અપીલકર્તાએ મુખ્યત્વે દલીલ કરી છે કે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ રેકૉર્ડ પરના પુરાવાની પ્રશંસા કરવામાં નિષ્ફળ રહી છે અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશને ખોટી રીતે રેકૉર્ડ કર્યો છે. વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે વિદ્વત ટ્રાયલ જજે તેના યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં રેકૉર્ડ પરના પુરાવાની પ્રશંસા કરી નથી અને હકીકતમાં, અત્યાર સુધી પુરાવાની કોઈ પ્રશંસા કરવામાં આવી નથી અને તેથી, વિવાદિત ચુકાદા અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશને ઉલટાવી દેવાની જરૂર છે.

૬. અપીલકર્તા માટે મેસર્સ એચ. એલ. પટેલ એડવોકેટ્સના વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી ધરિત્રી પંચોલીએ દલીલ કરી છે કે પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર દ્વારા ગુપ્ત માહિતી મળ્યા પછી જાળ ગોઠવવામાં આવી હતી અને તેના પરિણામે, એક છેતરપિંડી મળી આવી હતી અને કહ્યું હતું કે છેતરપિંડી કરનાર-કુલવિંદરસિંહ જાટને ડ્રાઈવર તરીકે કામ કરવા માટે નિર્દેશિત કરવામાં આવ્યો હતો અને જ્યારે તે ગુંડારી ચેક પોસ્ટમાંથી પસાર થઈ રહ્યો હતો, ત્યારે અપીલકર્તાએ રૂ. ૫/- ની માંગણી કરી હતી અને તેનો સ્વીકાર કર્યો હતો.

જોકે, ટ્રકની કેબિનમાંથી દૂષિત ચલણી નોટ મળી આવી હતી. વિદ્વતાપૂર્ણ વકીલ સુશ્રી પંચોલીએ વધુમાં દલીલ કરી છે કે અહીં એ નોંધવું જરૂરી છે કે ફરિયાદી પક્ષે આ છેતરપિંડી કરનાર કુલવિંદરસિંહ જાટની તપાસ કરી નથી અને જેમ કે ઉપરોક્ત ઘટના દરમિયાન ટ્રકમાં બેસાડવામાં આવેલા પંચાઓએ ફરિયાદી પક્ષના કેસને સમર્થન આપ્યું નથી. પરિણામે, ફરિયાદી પક્ષનો આખો કેસ માત્ર બે સાક્ષીઓની જુબાની પર આધારિત હતો અને તેઓ પોલીસ અધિકારીઓ છે જેમ કે પીડબ્લ્યુ-૩ સરફરાઝખાન પઠાણ અને પીડબ્લ્યુ-૪ દહિયાલાલ સી. જોશીએ આ ઘટનાને

નિહાળી હોવાનો આક્ષેપ કર્યો હતો.તે પુરાવા સિવાય, કોઈ સ્વતંત્ર પુરાવા ઉપલબ્ધ નહોતા, જોકે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ ઉપરોક્ત બે સાક્ષીઓના પુરાવા પર ખોટો આધાર રાખ્યો છે અને આરોપીઓને દોષિત ઠેરવ્યા છે જેને બાજુ પર મૂકવાની જરૂર છે.વિદ્વતાપૂર્ણ વકીલ સુશ્રી પંચોલીએ વધુમાં દલીલ કરી છે કે કથિત લાંચની રકમ માત્ર રૂ. ૫/- છે, તેના પરિણામે, ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૮૮ની કલમ ૨૦ની પેટા કલમ ૩ (૨) ની સ્પષ્ટ જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને, આરોપી સામે કોઈ ધારણા પાલ કરી શકાતી નથી, જેમ કે કથિત રીતે માંગવામાં આવેલી અને સ્વીકારવામાં આવેલી વળતરની રકમ રૂ. ૫/- ની ખૂબ જ તુચ્છ રકમ છે.તેણીએ વધુમાં દલીલ કરી છે કે ફરિયાદી પક્ષે છેતરપિંડીની તપાસ કરી નથી અને તેની ગેરહાજરીમાં, છેતરપિંડી કરનાર અને આરોપી વચ્ચેની વાતચીત સ્થાપિત અને સાબિત થઈ નથી અને જેમ કે ફરિયાદી પક્ષ માંગ અને સ્વીકૃતિને સાબિત કરવામાં ખરાબ રીતે નિષ્ફળ ગયો છે અને જે બે સાક્ષીઓને ટ્રકમાં બેસાડવામાં આવ્યા હતા તેઓ સ્વતંત્ર સાક્ષી પાલ નથી અને તે સાંભળવાની પ્રકૃતિમાં પાલ છે.પરિણામે, માત્ર આવા પુરાવા પર આધાર રાખીને, દોષિત ઠેરવવાની જરૂર નથી.તેણીએ વધુમાં દલીલ કરી છે કે ફરિયાદીએ આ ઘટનાને પ્રશ્નમાં જોઈ નથી અને આરોપી અને છેતરપિંડી કરનાર વચ્ચેની વાતચીત સાંભળી નથી.પરિણામે, જ્યાં સુધી આરોપ મુજબ ગુનાની રચના કરવામાં આવે છે ત્યાં સુધી તેના પુરાવાનો પાલ કોઈ ઉપયોગ થતો નથી.તેથી, તેણીએ આ અદાલતને વિનંતી કરી છે કે તે વર્તમાન અપીલને મંજૂરી આપે અને દોષિત ઠેરવવાના ચુકાદાને રદ કરે.

૭. બીજી તરફ, વિદ્વાન એપીપી સુશ્રી એચ. બી. પુનાનીએ માન્ય ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાને ટેકો આપ્યો છે અને દલીલ કરી છે કે ફરિયાદમાં જણાવ્યા મુજબ, ફરિયાદીને માહિતી મળી હતી કે ગુંડારી ચેક પોસ્ટ પર પોલીસ અધિકારીઓ ચેક પોસ્ટમાંથી પસાર થતા દરેક વાહનમાં લાંચ લઈ રહ્યા છે અને તેના પરિણામે એક છેતરપિંડી ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવી હતી અને તેને એન્થ્રેસીન પાવડર સાથે દૂષિત ચલણી નોટો આપવામાં આવી હતી અને પંચ અને પોલીસ અધિકારીઓ સાથે, છેતરપિંડી કરનારને રૂ. અપીલકર્તા અને તે હકીકતને બે પોલીસ

અધિકારીઓ એટલે કે પીડબ્લ્યુ-૩ અને પીડબ્લ્યુ-૪ના પુરાવા દ્વારા સંપૂર્ણ સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે, જેમને ઉપરોક્ત ટ્રકમાં બેસાડવામાં આવ્યા હતા અને તેના પરિણામે, વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલા દોષિત ઠેરવવાના ચુકાદામાં આ અદાલતના હસ્તક્ષેપની જરૂર નથી.તેથી તેણીએ દલીલ કરી છે કે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે અપીલકર્તાને દોષિત ઠેરવવા માટે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાના આધારે પૂરતા કારણો નોંધ્યા છે અને માંગ, સ્વીકૃતિ અને વસૂલાતના સંદર્ભમાં ઘટકો કાયદા અનુસાર સાબિત થાય છે અને તેથી, આ અદાલતે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલા તારણોને ખલેલ પહોંચાડવી જોઈએ નહીં.

૮. આ અદાલતે અપીલકર્તા માટે મેસર્સ એચ. એલ. પટેલ એડવોકેટ્સના વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી ધરિત્રી પંચોલી અને પ્રતિવાદી-રાજ્ય માટે વિદ્વાન વધારાના સરકારી વકીલ સુશ્રી એચ. બી. પુનાનીને સાંભળ્યા છે.

૯. આ અદાલતે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા વિવાદિત ચુકાદા તેમજ પેપર બુકની પ્રકૃતિમાં રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓનું ઝીણવટપૂર્વક નિરીક્ષણ કર્યું છે.ફરિયાદી પક્ષના નિવેદન અનુસાર, અપીલકર્તા-આરોપી બનાસકાંઠા જિલ્લા સરહદ તપાસ ચોકી પર પોલીસ અધિકારી તરીકે ફરજ બજાવતો હતો.એવો આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે ૨૨/૦૧/૧૯૯૬ પર, અપીલકર્તા-આરોપીએ આ ચેક પોસ્ટ પરથી પસાર થતા ટ્રકના ચાલક, છેતરપિંડી કરનાર કુલવિંદરસિંહ જાટ પાસેથી ગેરકાયદેસર વળતર તરીકે રૂ. ૫/- ની માંગણી કરી હતી અને લાંચ લેતી વખતે, અપીલકર્તાને રૂ. ૫/- ની દૂષિત ચલણી નોટ સાથે રંગે હાથે પકડવામાં આવ્યો હતો અને આમ અપીલકર્તાએ આરોપ મુજબ ગુનો કર્યો હતો.

૧૦. પીડબ્લ્યુ-૧ અને પીડબ્લ્યુ-૨ પંચો છે જેમણે ફરિયાદી પક્ષના કેસને ટેકો આપ્યો નથી અને તેમને પ્રતિકૂળ જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા.પીડબ્લ્યુ-૩ થી પીડબ્લ્યુ-૭ પોલીસ

અધિકારીઓ છે અને સ્વીકાર્યું છે કે જેની પાસેથી ગેરકાયદેસર લાભની માંગ કરવામાં આવી હતી તે છેતરપિંડીની સાક્ષી તરીકે તપાસ કરવામાં આવી નથી. PW-૩-A.S.I. સરફરાઝખાન પઠાણ અને PW-૪ દહ્યાભાઈ સી. જોષી -P.S.I. એ લગભગ સમાન રીતે જુબાની આપી છે અને તેઓએ જુબાની આપી છે કે ૨૩/૧૧/૧૯૯૬ પર, તેમને ફરિયાદી પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર-શ્રી ચૌહાણ દ્વારા બોલાવવામાં આવ્યા હતા અને તેમને ટ્રકમાં બેસવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો જેમાં કુલપિંદર જાટ છેતરપિંડી કરનાર ડ્રાઈવર હતો અને તેમને વાતચીત સાંભળવા અને ઘટના જોવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. પરિણામે, તેથી, તેઓ કહેવાતા છેતરપિંડી સાથે જોડાયા. તેઓએ વધુમાં જુબાની આપી છે કે તેમની હાજરીમાં, જ્યારે ટ્રક ગુંડારી ચેક પોસ્ટમાંથી પસાર થઈ રહી હતી, ત્યારે અપીલકર્તાએ રૂ. ૫/- ની માંગણી કરી હતી અને તે જ છેતરપિંડી કરનાર દ્વારા પહોંચાડવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ આવી ઘટનાનો સંકેત આપવામાં આવ્યો હતો અને અન્ય પોલીસ અધિકારીઓના આગમન પર, અપીલકર્તા-આરોપીએ રૂ. ૫/- ની ઉપરોક્ત ચલણી નોટ ટ્રકની કેબિનમાં ફેંકી દીધી હતી અને તે જ તેમની હાજરી અને આંગળીઓમાં ટ્રકની કેબિનમાંથી મળી આવી હતી અને નોટની તપાસ કરવામાં આવી હતી જેમાં એન્થ્રેસીન પાવડર મળી આવ્યો હતો.

૧૧. પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર પીડબ્લ્યુ-૬ મયુરસિંહ ચૌહાણે જુબાની આપી છે કે તેઓ વર્ષ ૧૯૯૬માં એ. સી. બી., પાલનપુરમાં ફરજ બજાવતા હતા અને તેમને તેમના વિશ્વસનીય સ્ત્રોતો પાસેથી ગુપ્ત માહિતી મળી હતી કે ગુંડારી ચેક પોસ્ટ પર પોલીસ અધિકારીઓ ઉપરોક્ત ચેક પોસ્ટમાંથી પસાર થતા વાહનો પાસેથી અને ખાસ કરીને અન્ય રાજ્યોમાંથી ગુજરાત રાજ્યમાં પ્રવેશતા વાહનો પાસેથી ગેરકાયદેસર વળતરની માંગ કરી રહ્યા છે. તેથી, તેણે છેતરપિંડીની જાળ ગોઠવી અને પંચો તેમજ દરોડા પાડતા પક્ષના અન્ય સભ્યો માટે પણ વ્યવસ્થા કરી અને ત્યારબાદ જાળ માટે, તેણે ચલણી નોટ રજૂ કરી એટલે કે ID ૧ની એક ચલણી નોટ, ID ૨ની ચાર ચલણી નોટો અને રૂપની બે ચલણી નોટો અને તેને બંને બાજુથી એન્થ્રેસીન પાવડરથી કોટેડ

કરવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ છેતરપિંડી કરનારને જાળ મુજબ વર્તવાની વિગતવાર સૂચના આપવામાં આવી હતી અને પંચો તેમજ બે પોલીસ અધિકારીઓને ટૂંક કેબિનમાં બેસાડવામાં આવ્યા હતા.તેણે જુબાની આપી છે કે આરોપીએ રૂ. ૫/- ની માંગણી કરી હતી અને તે પહોંચાડવામાં આવી હતી અને ટૂંકની કેબિનમાંથી પણ જમ કરવામાં આવી હતી.તેણે છેતરપિંડીની સંપૂર્ણ વાર્તા વર્ણવી છે.જો કે, કોસ એક્ઝામિનેશનમાં, તેણે સ્વીકાર્યું છે કે તેણે છેતરપિંડી કરનાર અને વર્તમાન આરોપી વચ્ચે આવી કોઈ વાતચીત સાંભળી નથી.

૧૨. રેકૉર્ડ પરના પુરાવાના એકંદર વિશ્લેષણ પર, આ પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, એ. સી. બી. કાઈમ બ્રાંચ, પાલનપુર દ્વારા પ્રાપ્ત ગુપ્ત માહિતી પર ગોઠવાયેલી એક ચાલી રહેલી જાળ છે, જેના પર સમગ્ર પ્રકરણને છેતરપિંડી કરનાર કુલવિંદરસિંહ જાટ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.

જો કે, વર્તમાન કેસમાં ફરિયાદી પક્ષે સાક્ષી તરીકે તેમની તપાસ કરી નથી, જોકે વર્તમાન કાર્યવાહીમાં તેમને સાક્ષી તરીકે ટાંકવામાં આવ્યા છે.પરિણામે, વર્તમાન અપીલકર્તા દ્વારા છેતરપિંડીની માંગ અને અપીલકર્તા દ્વારા આવી લાંચ સ્વીકારવાના સંદર્ભમાં વાતચીત કાયદા અનુસાર સાબિત થતી નથી.

૧૩. વિદ્વાન સરકારી વકીલ સુશ્રી એચ. બી. પુનાનીએ ભારપૂર્વક દલીલ કરી છે કે તે છેતરપિંડીની જાળ હતી જેમાં બે પોલીસ અધિકારીઓને ટૂંકની કેબિનમાં બેસાડવામાં આવ્યા હતા અને તેઓએ ઘટના જોઈ છે અને તેઓએ છેતરપિંડી કરનાર અને અપીલકર્તા-આરોપી વચ્ચેની વાતચીત પણ સાંભળી છે અને તેના પર દોષિત ઠેરવવા માટે વિશ્વાસ કરી શકાય છે.જો કે, જ્યારે પણ છેતરપિંડીનું સંચાલન દરોડા પાડતા પક્ષ દ્વારા કરવામાં આવતું હતું, જે પ્રથમ વ્યક્તિ છે અને જે સ્વતંત્ર રીતે અદાલત સમક્ષ જુબાની આપવા માટે સક્ષમ વ્યક્તિ છે, તે અંગે કે માંગ કેવી રીતે ઉઠાવવામાં આવી હતી અને તેણે કેવી રીતે ગેરકાયદેસર વળતર ચૂકવ્યું હતું, પરંતુ સાક્ષી તરીકે તેની તપાસ ન કરવાથી તે કાર્યવાહીના કેસ માટે જીવલેણ બની જાય છે.

૧૪. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, ઉપરોક્ત બે પોલીસ અધિકારીઓના પુરાવા ગૌણ બની જાય છે.અન્યથા પણ, વર્તમાન કેસમાં, કોઈની તરફથી કોઈ ફરિયાદ નહોતી પરંતુ પોલીસ અધિકારીઓ દ્વારા તેને ચાલી રહેલી જાળ તરીકે ગોઠવવામાં આવી હતી.પરિણામે, માત્ર પોલીસ અધિકારીઓની જુબાની પર દોષિત ઠેરવવાની નોંધ કરવી અયોગ્ય છે.

૧૫. ચોક્કસપણે, ફરિયાદી પક્ષ જાળમાં ફસાયેલા સાક્ષીઓની તપાસ કરવામાં નિષ્ફળ ગયો છે અને બે પંચ સાક્ષીઓ કે જેઓ સ્વતંત્ર સાક્ષી હતા તેમણે ફરિયાદી પક્ષના કેસને ટેકો આપ્યો નથી.આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, સમગ્ર કેસ બે પોલીસ અધિકારીઓના પુરાવા પર આધારિત હતો, જેઓ રસ ધરાવતા સાક્ષીઓ છે કારણ કે દરોડા જાળમાં ફસાયેલા હતા અને તે કોઈની ફરિયાદ પર આધારિત ન હતો.આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, માત્ર પોલીસ અધિકારીઓના પુરાવા પર આધાર રાખવો અસુરક્ષિત છે.

તેથી, વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે બે પોલીસ અધિકારીઓના પુરાવા પર ખોટો આધાર રાખ્યો છે અને માત્ર બે પોલીસ અધિકારીઓના પુરાવા પર આધાર રાખીને વર્તમાન અપીલકર્તાને ખોટી રીતે દોષિત ઠેરવ્યો છે, જે કાયદાની નજરમાં પૂરતો નથી.આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલી દોષિતતાને ટકાવી શકાતી નથી અને તે રદ કરવાને પાત્ર છે.

૧૬. વર્તમાન કેસમાં, આ અદાલતે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદા અને સજાની પુષ્ટિ કરવા માટે વાજબી શંકાની બહાર યોગ્ય, વિશ્વસનીય અને નક્કર પુરાવા છે કે કેમ તે નક્કી કરવા માટે પુરાવાની તપાસ કરવી જરૂરી છે.જો રેકૉર્ડ પર આવા કોઈ પુરાવા ન હોય, તો તે ઘટનામાં દોષિત ઠેરવી શકાતો નથી કારણ કે વાજબી શંકાથી આગળ તેના કેસને સાબિત કરવાની જવાબદારી ફરિયાદી પક્ષ પર છે.

૧૭. જેમ કે વર્તમાન અપીલમાં, આ અદાલતે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદા અને સજાની પુષ્ટિ કરવા માટે વાજબી શંકાની બહાર યોગ્ય, વિશ્વસનીય અને નક્કર પુરાવા છે કે કેમ તે નક્કી કરવા માટે પુરાવાની તપાસ કરવી જરૂરી છે. જો રેકૉર્ડ પર આવા કોઈ પુરાવા ન હોય, તો તે ઘટનામાં દોષિત ઠેરવી શકાતો નથી કારણ કે ફરિયાદી પક્ષ તેના કેસને વાજબી શંકાથી આગળ સાબિત કરવાની જવાબદારી ધરાવે છે. વર્તમાન કેસમાં, પુરાવાના ઉપરોક્ત સ્વરૂપને ધ્યાનમાં રાખીને, તે સ્પષ્ટ છે કે દોષિત ઠેરવવાની પુષ્ટિ કરવા માટે વાજબી શંકાથી આગળ કોઈ નક્કર અને વિશ્વસનીય પુરાવા નથી અને તેથી પરિણામે, વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે ફરિયાદી પક્ષે રજૂ કરેલા સંસ્કરણ પર આધાર રાખવામાં ભૂલ કરી છે. આ અદાલતે સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયોની પણ તપાસ કરી છે

(૧) પી. સત્યનારાયણ મૂર્તિ વિરુદ્ધ જિલ્લા પોલીસ નિરીક્ષક, આંધ્રપ્રદેશ રાજ્યએ

(૨૦૧૬) ૧ એસ. સી. સી. (સી. આર. આઈ.) ૧૧ માં અહેવાલ આપ્યો હતો,

(૨) સેલ્વરાજ વિરુદ્ધ કર્ણાટક રાજ્ય,

(૨૦૧૬) ૧ એસ. સી. સી. (સી. આર. આઈ.) ૧૮માં નોંધાયેલ અને

(૩) કૃષ્ણ ચંદર વિરુદ્ધ દિલ્લી રાજ્ય,

એ. આઈ. આર. ૨૦૧૬ એસ. સી. ૨૯૯ માં અહેવાલ આપ્યો હતો.

ઉપરોક્ત નિર્ણયોમાંથી બહાર આવતી સ્થાયી સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, આરોપી દ્વારા આવા તમામ કૃત્યોને સાબિત કરવા માટે ચોક્કસ અને નિર્ણાયક પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ દ્વારા નોંધાયેલી સજા ટકાઉ નથી.

૧૮. વધુમાં, રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ પુરાવાઓમાંથી એક વિચલિત કરનારું લક્ષણ બહાર આવી રહ્યું છે. પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટરે ફરિયાદ નોંધવાના તબક્કાથી લઈને છટકું ગોઠવવા તેમજ દરોડા પાડતા પક્ષના સભ્યો, આરોપપત્ર દાખલ થાય ત્યાં સુધી તપાસ હાથ ધરવાની તમામ ભૂમિકાઓ સંભાળી છે. આ કાર્યવાહી ફોજદારી ન્યાયશાસ્ત્ર અને નિષ્પક્ષ તપાસના મૂળભૂત સિદ્ધાંતોની

વિરુદ્ધ છે.કાર્યવાહીના કેસની વિશ્વસનીયતા આ બાબતમાં જ શંકાસ્પદ બને છે.કેસની હાલની હકીકતોમાં, તપાસ અધિકારીનો દરજ્જો ફરિયાદી કરતા ઊંચા હોદ્દા પર મૂકી શકાતો નથી અને ફરિયાદી પોતે તપાસની એકમાત્ર એજન્સી ન હોઈ શકે.નિષ્પક્ષ અને નિષ્પક્ષ તપાસ પર શંકા કરવાની કોઈ તક હોવી જોઈએ નહીં.એ. આઈ. આર. ૧૯૭૬ એસ. સી. ૯૮૫ માં નોંધાયેલા "ભગવાન સિંહ વિરુદ્ધ રાજસ્થાન રાજ્ય" ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય દ્વારા ઉપરોક્ત ફ્રજિકોણને મજબૂત બનાવવામાં આવ્યો છે, ત્યારબાદ ૧૯૯૮ (૧) જી. એલ. એચ. ૯૨૪ માં નોંધાયેલા "કનુભાઈ કાંતિભાઈ પટેલ વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય" ના કેસમાં આ અદાલત દ્વારા અનુસરવામાં આવ્યો હતો.તેથી, આ કેસમાં, ફરિયાદી પક્ષનો કેસ ઉપરોક્ત મૂળભૂત નબળાઈથી પીડાય છે જે પોતે જ સમગ્ર તપાસને દૂષિત કરવા માટે પૂરતી છે અને તે મુજબ આવી તપાસ પર આધારિત સમગ્ર કાર્યવાહી રદ થવાને પાત્ર છે અને માત્ર આ ગણતરી પર જ અલગ રાખવામાં આવે છે.

૧૯. ઉપર નોંધાયેલા કારણોસર, અપીલ સફળ થાય છે.૧૯૯૬ના વિશેષ કેસ (ACB) નં. ૧૧૫ માં પાલનપુર ખાતેના વિશેષ ન્યાયાધીશ અને વધારાના સત્ર ન્યાયાધીશ, બનાસકાંઠા દ્વારા પસાર કરાયેલ વિવાદિત ચુકાદો અને આદેશને રદ કરવામાં આવે છે અને રદ કરવામાં આવે છે.અપીલકર્તાને તેની સામે લગાવવામાં આવેલા આરોપોમાંથી મુક્ત કરવામાં આવે છે.જામીન બોન્ડ, જો કોઈ હોય તો, રદ કરવામાં આવે છે.આર એન્ડ પી ને તાત્કાલિક ટ્રાયલ કોર્ટમાં પાછા મોકલવામાં આવે.

(ન્યાયમૂર્તી-આર.પી.ઢોલરીયા)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.